

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 2. Non commouetur Christus, eo quod signa petant, quinimo non petentes, fert molestè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

ita Dei vindictæ expostos, vt miserimi sine homines inauspicatos, quos diabolus sibi prædam aufert sempiternam. Quid hoc Dominus? Ex quotalis? An non ille, quem Pater æternus Moysi promittens, hoc nomine compellat *Omne bonum ostendam tibi omne bonum* Si boni natura ea sit, vt se alijs quoque comunicet, & quod maius bonum, magis se comunicet, quomodo teipsum alijs negas? Dum te tua describit sponsa, membrarum de tuo sic proloquitur gutture: *Guttur illius suavissimum* Legunt Septuaginta: *Guttur eius iuanitates*: Fons omnis dulcedinis. Notat D. Gregor. Guttur esse quoddam concauum, vbi vox formatur, quam ore exprimimus. Et sicut, si in concauo saccari formaretur fons, quanta inde manaret aqua, dulcissima foret: Ita cum sponsi guttur sit concauum totius dulcedinis, quotquot in eo verba formantur, per os exprimenda, ipsa sit oportet suavissima, imò ipsa dulcedo. Qui igitur fieri potest, vt modo profiliant verba adeo amara, adeo desolatoria? quæ hæc tanta nouitas? Quis te, & Sol caelestis coegit, adeo de solito cursu suo retrogradi? Admiremur & uos, vt illi Babylonici Sapientes solis hunc regressum: & huius portentæ causas inquiramus.

Exod. 34. 19.
Cant. 1. 16.
Orat. 14. in Cant.

§. 2. Non commouetur Christus, eo quod signa petant, quinimo non petentes, fert molestæ.

4 **O**MNES Sancti tractantes præsens Euan-gelium, inquirunt, quid hic interuenierit, occasionis, quòl adeo Christum commouerit. Quid est quod ei bilem mouerit: quid tam acriter eum momordit? quid tam auarum reddidit, pupugit, exacerbauit? Philosophemur. Num forte stomachatus est, eo quod accesserint signa petentes? Minimè; quia absit vt Deus stomachetur eo quod quidquam ab eo postulet, quin potius, angorem illi præbes, dum nihil postulas. Mulier cuius vbera sic lacteurgent, vt crepent, & sponte distillent, filio non stomachatur, quòd illa requirit. Quàm repleta & turgida sunt duo Dei vbera, exuberant potestate, exuberant voluntate, quæ sponsa tantopere commendat. *Meliora sunt vbera tua vino.* Conquiescit Deus, quoties ad illa accedis vbera, quoties eius requirit beneficia, & nostro modo loquendi, conqueritur, quòd nullus sit, qui ea desideret. Hinc ortæ sunt querelæ illæ, quas Vates Isaias impio Regi Achaz proposuit: Mirum anxiabatur Rex ille totus animo conster-

Cant. 1. 2.

natus, eo quod duorum potentissimorum Regum, scilicet Rafin Syriæ, & Phæce Regis Israhel exercitibus obsessus teneretur. Adest Propheta Isaias, ait: Rex, Deum inuoca, & in tellectam, quòd tibi desideratam concedet libertatem, *Ite tibi signum &c.* quocumque placeuerit: Respondet ille; *Non petam, & non tenebo Dominum.* Legunt alij: *Non petam, & non glorificabo Dominum.* Quando quis aliquo indiget, aut necessitate coarctatur, nec inuocat Deum, aut necessitate coarctatur, nec inuocat Deum, auxilium postulans, eum inhonorat, ei est iniurius: quia aut eius denegat potentiam, quâ illi succurrat, aut derogat voluntati illi petita concedendi. Si eius denegat potestatem, accusat vt defectuosum & pauperem. Si potestatem credit, & voluntati derogat, vt illiberalem, & vilem eum inhonorat: quia inter nos, qui habet quod det, nec dare vult, vt talem accusamus. Indignatur Propheta, & sic: *Audi & ergo domus David: Numquid parum vobis est, molestos vos esse hominibus: quia molestus estis, molestos vos esse hominibus: quia molestus estis, molestos vos esse hominibus.* Legunt: *Angorem præbuisse Deo meo.* O peristi; qui Deum ad summam redigitis angustias, eum non rogastis, eius portis non insistentes, vt vobis necessaria postuletis. *Angorem præbuisse Deo meo* Deus meus, quis te potest coarctare? Quis tibi potest esse grauis, quis importunus? quis comprimere, quis angustare? Num forsau ad similes Sufannæ redactus angustias, vt exclames: *Angustia mihi iurã vndique?* Dan. 13.

Idem Propheta Isaias nobis hoc declarat: Deum nobis nostro modo loquendi, describeris, quasi cogitandum, anxium, querulum: Et ob quam causam? quia nullus ad eum confugeret. *Et vidit, quia non est vir; & aporiatus est, quia non est, qui occurrat* Hoc verbum, *Aporiatus est*, 11. Græcum est, adeo particularis significationis, vt quoties Latinus interpret illud offendit, non transferat, sed ita vt sonat, exprimat: & dicere possemus, quòd significet hominum perplexum, sollicitum, consternatum. Talem se Deus exhibuit Isaiæ. *Aporiatus est.* Quam ob rem igitur? Eo quod Deus huc, illucque conspicit (ait) num sit aliquis, qui ad portas suas pulset quidpiam rogaturus: & vidit neminem. Eo modo quo mercator, qui officinam suam polymitis, rellis, sericis, tapetibus gemmis &c. intruclam præparauit, quibus omnia bona sua impendit: interim qui merces illas emeret, accederet nemo; & sicut illi nihil magis perplacet, quàm quòd nōdo ille, modo alter eius intret officinam meaturus: ita Deo contigit; cuius Apóstolus quod timè nouerat conditionem, dum ait: *Diuis*

I. Achaz non petens, sed deo esse dicitur malis.

11. 7. 13.

11. 11. 11. 11. 11. 11.

Mat. 12 *Dives in omnes, qui invocant illum.* Apud homines, quantumlibet quis dives sit, nunquam tamen omnibus dives est, quo quot ad eum petituri concurrunt; nullas enim adeo dives est, qui non se offendat inopem petentibus. Do- casum est aliquis opibus ad luxuriam plenus, cuius domus si altera Arca Noe, & ut magis ardeat, vel ut aliquem honoris titulum assequatur, vel ut matrimonio jungat, aut filium, aut filiam se multo jactat (quam sit) ditiosem ostentat suos capetes, utensilia, abacos, tabulas, jura, census, hereditates: Verum enim vero eo ipso quo quis quidquam ab eo postulat, retrograditur, & se pauperem ingemiscit, mille necessitates, mille opponit rerum indigentias, modo deficit illi messis, modo non solvantur illi reditus anni, modo tot refert expensas familie suae faciendas, ita ut ei necessaria quoque defuit, modo non solvantur ei debitorum. Ita describit Spiritus sanctus Nabal: Carmelium. *Erat vir in Carmelo, & homo ille magnus nimis: erantque ei oves tria millia, & mille asinae, adest dies quo omnia in domo eius superfluant, & ecce erat ei convivium in domo eius quasi convivium regis.* Cum hac ille gloriatur abundantia, accedunt Davidis milites rogaturi: confectum retrocedit, se excusat magnam refert numerum praemiorum pastorum, operariorum, famulorum, & quod quotidie tot sese offerant expensae, ut sibi potius quid deficiat querendum, quam superfluit erogandum. Huius patet experientia quotidiana. Ve utinam, licet Deus in se dives sit, singulariter hoc ostendat erga eos, qui aliquid ab eo postulant. *Dives in omnes, qui invocant illum;* Non retrograditur, quando orationem eius pulsas flagitaturus, & accedit oraturus, sed tunc tibi demonstrat parentius divitias suas inexhaustas, tibi eas ob oculos proponit, ut plura depolcas, te invitat; *Dilata os tuum, & implebo illud.* Quia eo instanti, quo precaturus accedis, mentem tuam attollis sursum, in eum jactas tuum cogitatum; suam tibi aperit magnitudinem, te super sidera tollit, suas divitias ostendens infinitas, ad quas te invitat liberalis.

III. Similitudo. *Mat. 12* *Dives in omnes, qui invocant illum.* Apud homines, quantumlibet quis dives sit, nunquam tamen omnibus dives est, quo quot ad eum petituri concurrunt; nullas enim adeo dives est, qui non se offendat inopem petentibus. Do- casum est aliquis opibus ad luxuriam plenus, cuius domus si altera Arca Noe, & ut magis ardeat, vel ut aliquem honoris titulum assequatur, vel ut matrimonio jungat, aut filium, aut filiam se multo jactat (quam sit) ditiosem ostentat suos capetes, utensilia, abacos, tabulas, jura, census, hereditates: Verum enim vero eo ipso quo quis quidquam ab eo postulat, retrograditur, & se pauperem ingemiscit, mille necessitates, mille opponit rerum indigentias, modo deficit illi messis, modo non solvantur illi reditus anni, modo tot refert expensas familie suae faciendas, ita ut ei necessaria quoque defuit, modo non solvantur ei debitorum. Ita describit Spiritus sanctus Nabal: Carmelium. *Erat vir in Carmelo, & homo ille magnus nimis: erantque ei oves tria millia, & mille asinae, adest dies quo omnia in domo eius superfluant, & ecce erat ei convivium in domo eius quasi convivium regis.* Cum hac ille gloriatur abundantia, accedunt Davidis milites rogaturi: confectum retrocedit, se excusat magnam refert numerum praemiorum pastorum, operariorum, famulorum, & quod quotidie tot sese offerant expensae, ut sibi potius quid deficiat querendum, quam superfluit erogandum. Huius patet experientia quotidiana. Ve utinam, licet Deus in se dives sit, singulariter hoc ostendat erga eos, qui aliquid ab eo postulant. *Dives in omnes, qui invocant illum;* Non retrograditur, quando orationem eius pulsas flagitaturus, & accedit oraturus, sed tunc tibi demonstrat parentius divitias suas inexhaustas, tibi eas ob oculos proponit, ut plura depolcas, te invitat; *Dilata os tuum, & implebo illud.* Quia eo instanti, quo precaturus accedis, mentem tuam attollis sursum, in eum jactas tuum cogitatum; suam tibi aperit magnitudinem, te super sidera tollit, suas divitias ostendens infinitas, ad quas te invitat liberalis.

His electos suos solatur, hilares reddit, confortat, reddit securiores: *Dives in omnes, qui invocant illum.* Non se contrahit, nec excusat petentibus se, non vultum avertit dedignandus, ut huius mundi divites epulones. Vidit in caelo Divus Ioannes, fumum incensolum fragrantissimum ascendentem in conspectu

tu Dei, quo recreabatur, sic ut viderentur cordis eius intima dilatari prout tibi contingit cum adest fragrans aromatum fumus, cuius te reficit optimus odor: querente autem D. Ioanne, quis ille esset incensivum fumus: responsum accepit: *Sunt ora ion. & sanctorum.* Homini- bus nihil adeo foetet, quam os & halitus pauperum egenorum, nec est infectio, a qua gravius vultus suos avertunt, quam a petitionibus mendicorum. Ita loquens, quod talis se subducit a tali vel tali: quia pauperes ei olent. At tamen in oculis Dei nullus aromatum odor adco suavis, quam quod te expectet petentem, & sursum ascendat oratio tua, dicit enim anima. *Fac me audire vocem tuam.* Quam oro vocem: Illam petitionum tuarum, ut illa fuit Davidis. *Vocem meam ad Dominum clamavi.* Hanc Dei qualitate Christus nobis exposuit, dum iungit, ut nunquam ab oratione desistamus: *Operiet semper orare & nunquam desicere.* Ad Dei portas esto continuus postulator; Sed si importunus Domine, numquid tot vocibus, tot petitionibus fatigabitur, in ignabitur? Nequaquam: quinimo fatigatur, & indignatur tibi nihil querenti, vultque ostiis suis haec inscribi: *Petite & accipietis, quae vultis & invenietis, pulsate & aperietur vobis.* Interdis Deo (phrasi nostra) iucundam exhibere recreationem? Ora: gemet &c, haec enim sunt eius deliciae. *Sino intermissio ne orate.*

Hinc patet, quod cum Christus sit verus Deus, non ex hoc excanduerit, quod signa peterent, quinimo summa adesset voluptate, petita concedens; Accurrit caecus: *Domine et videam: ergo respice?* Leprosus orat. *Si vis, Matri. 8. 2 potes me mundare.* Illico respondet: *Volo, mundare.* Ad piscinam: *Tolle lectum tuum.* Principi Synagoga, petenti filiam sanitatem, consentit, vadit ad aedes, filiam revocat in vitam. Centurioni serui sui paralyticum exponenti, comiter respondit: *Ego veniam & curabo eum.* Hinc conformiter expendit Divus Thom. annotationes Divi Augustini, & Divi Chrylostomi, quoties Christus nobis iniunxit orationem, & in ordine ad illam ipse petitiones composuit, & in ordinem digesserit: *Non nos hortatur, ut peteremus.* (ait Divus Augustinus.) *Nisi dare vellet.* Atende, (inveniet) quod non tantum nobis praecipit, ut petamus, sed ut semper petamus, & opportunè, importunè si liceat sic dicere. *Nunquam oranti beneficia denegat* (ait Divus Chrylostom.) *Qui, ut orantes non deficiant, sua pietate instigat.*

Apoc. 3. 17. Oratio- nes san- ctorum Deo sunt famus odoratis- simus. Can. 8. 12. Luc. 18. 1. Luc. 11. 9. Matt. 8. 2. Ioan. 5. 14. Matt. 8. 7. 2. 2. 9. 13. D. Avg. Ser. 3. & 29. de ver- bis Dom. Tom. 10. Refertur à D. Th. 111. D. CHR. Si

Si igitur hoc ita sit, illis indignari non potuit, quod petentes accesserint.

§. 3. Non offendit Christum, quod Magistrum vocent, nec quod multiplicata quærant signa.

7 **N**ec quidem potuit Christum tradidisse, quod eum Magistrum appellarent. *Magister*. hoc enim ipsum est nomen, quo se voluit appellari: sicut ait discipulis suis: *Vos vocatis me Magister, & Domine, & bene dicitis.* & alias: *Ne vocemini Magistri, unus est enim Magister vester Christus.* Nec similiter potuit molestè ferre, quod dicerent: *Volumus*, licet enim sapiat quandam inurbanitatem, quando cum superioribus loquimur, verumtamen similes inurbanitates Christus perferre potest circa offendiculum, qui vique nostram nouerit incultitatem & experius sit rusticitatem: ac proinde non ægrè tulit, quod Ioannes & Iacobus illo verbo vsi fuerint, quando supplicem illum libellum, satis temeratum obtulerunt: *Magister volumus, ut quodcumque petierimus, facias nobis.* Denique nec hoc in peiorem partem accepit: quod signa peterent: *Volumus à te signum videre: quia & eius amici familiares, cum Deo agentes, signa petere consueverunt.* Abraham tanta fide vir, ut *Pater credentium* meruerit appellari à D. Paulo; vnus ex eorum numero, qui fide viuam suam Deum præ cæteris honorarunt, nihilominus, dum illi Deus terram illam fertilissimam, fluentem lac & mel filis suis promitteret in possessionem sempiternam, signum petiit: *Domine Deus unde scire possum, quod possis sursum sum eam?* Moyse, ut crederet plura ostendit signa, & potestatem tradidit ut ea faceret coram filis Israel, quibus illi fidem adhiberent. Gedeon signum petiit, ut Angeli dictis crederet, quod in Dei nomine sibi loqueretur: denique populo huic valde familiare fuit, nihil credere, nisi miraculorum potestate confirmatum, vnde Christus miracula vocat, panem quo sustentantur: dum ait mulieri Chananæ: *Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere eam ibi.*

Sicut enim vita pane sustentatur, ita populus hic in fide virtute miraculorum alcbatur, nec aliquid credebat miraculis non approbatum. Ita asserit Diuus Paulus. *Iudæi signa petunt, & Græci sapientiam quarunt.* Quando aliquid

Ioan. 13.
Matt. 23.
Marc. 20.
Rom. 4.
Gen. 22.
Matt. 15.
1. Cor. 12.

Iudæis prædicabatur, continuo petebant miracula, quæ illud confirmarent, sicut Gentiles exigebant rationes, quæ illud persuaderent. Quinimo ob hoc Christus, qui particulariter, ut tellatur Diuus Paulus Petro inuinxit prædicare Iudæis, sibi vero Gentibus, Petro adeo plenipotentiarium dedit miraculorum virtutem, ut etiam umbra sua sanaret languentes publicè expositos in plateis, ut colligit Diuus Chryostomus ex libro Actuum: Diuo Paulo vero tantam infudit sapientiam ac eloquentiam ut ipse Diuus Petrus hanc in eo demiraretur. Ut ipse declarat (Secundum Diuum Gregorium) dum ait: *Paulus secundum datam sibi sapientiam.* Potentissimos quoque percellabat Gentium, eosque verborum suorum eloquentia in stuporem adducebat, ut exemplo patet in Felice Gubernatore. Hinc igitur Christus molestè non ferebat, quod se ibæ signa peterent, quin & non petentibus dabat, sicut discipulis Diui Ioannis: quando illum interrogarunt. *Tu es, qui venturus es, an alium expectamus?* Et ipse, quod Iudæi signa quærent, non querebatur, sed quod datis visisque tantis minime crederent. *Si opera non fecerim in eis, que nemo altus fecit, peccatum non haberent.* Sed an forte commouebatur, quod datis jam signis alia postularent.

Nec ob hoc ferebat Deus indignari: Gedeon enim vno signo ex vna parte, alterum quærebat ex alia, & ambo Deus concessit. Moyse vero potestatem dedit faciendi vnum, multa, & diuersa miracula v. si vno dato, aliud peterent, illud quoque faceret. *Si non crediderunt, neque audierunt sermone signi prioris, credenti verbo signi sequenti.* Quod si nec dubius his signis crediderunt, neque audierunt vocem tuam, sume aquam fluminis. An forte cum lex sit, quod signa peterint de cælo? Nec hoc: quia etiam prophætæ Samuel & Elias dederunt signa de cælo, ille ut audiretur tonitruum, viderenturque fulgura: hic ut descenderet ignis de cælo, nec erant tam potentes ut Christus, quanto magis, quod ipse Deus per vatem Iliam Regi Achaz obulerit. *Pete tibi signum à Domino Deo tuo, siue in profundum inferni, siue in excelsum supra.* Regi vero Ezechie datum fuit signum de cælo, nimirum, ut sol regresseretur. His addo prophetam Hieremiam, qui per manum Scribæ sui vatis Baruch quoddam describens instructiones Israelitis captiuis abductis in Babyloniam: inter cætera admonet, si quando viderent ibidem multa idola

Ad Actum
Act. 3. 1.
Act. 13. 1.
Act. 13. 2.
Act. 13. 3.
Act. 13. 4.
Act. 13. 5.
Act. 13. 6.
Act. 13. 7.
Act. 13. 8.
Act. 13. 9.
Act. 13. 10.
Act. 13. 11.
Act. 13. 12.
Act. 13. 13.
Act. 13. 14.
Act. 13. 15.
Act. 13. 16.
Act. 13. 17.
Act. 13. 18.
Act. 13. 19.
Act. 13. 20.
Act. 13. 21.
Act. 13. 22.
Act. 13. 23.
Act. 13. 24.
Act. 13. 25.
Act. 13. 26.
Act. 13. 27.
Act. 13. 28.
Act. 13. 29.
Act. 13. 30.
Act. 13. 31.
Act. 13. 32.
Act. 13. 33.
Act. 13. 34.
Act. 13. 35.
Act. 13. 36.
Act. 13. 37.
Act. 13. 38.
Act. 13. 39.
Act. 13. 40.
Act. 13. 41.
Act. 13. 42.
Act. 13. 43.
Act. 13. 44.
Act. 13. 45.
Act. 13. 46.
Act. 13. 47.
Act. 13. 48.
Act. 13. 49.
Act. 13. 50.